

DE CURAÇAOSCHE COURANT.

Deel XXXI. ZATURDAG den 2den DECEMBER 1843. N. 48.

KEULEN, 15 *July*. Gisteren werd hier het besluit van den landdag der Ryn provincie bekend, hetwelk den vorigen dag door denzelven ten opzigte der emancipatie van de Joden genomen was. Het voorstel der commissie, welke eenstemmig verlangt, dat aan den koning eene petitie zal worden gerigt, met verzoek, om alle nog bestaande belemmeringen, ter algeheele gelykstelling der joodsche en christelyke onderdanen, weg te ruimen, werd door de standenvergadering met eene meerderheid van 54 tegen 19 stemmen aangenomen.— Naauwelyks was gisteren het berigt van genoemd besluit des landdags der Ryn provincie ontvangen, of het bestuur der israëlitische gemeente onzer stad haastte zich een dankadres aan onzen landdag af te zenden. Naar men zegt, zullen de Joden onzer stad, om deze eervolle manifestatie der Ryn provincie waardiglyk te vieren, terstond een niet onaanzienlyk aantal brooden onder onze stadsarmen laten verdeelen, en andere voorbereidselen tot weldadige doeleinden maken, waaraan alle joodsche inwoners der Ryn provincie deel kunnen nemen.

Een Berlynsch blad deelt de volgende byzonderheden mede omtrent de in Rusland opgerigte Kolonien voor Israëliten in het gouvernement Cherson, aan de Zwarte Zee:

"De regering had met het vestigen dezer Kolonien geen ander doel dan om de Joden van hun omzwervend leven, af te trekken, en hun aan den landbouw te gewennen. In twee kantons van het gouvernement Cherson bestaan thans 9 Joden-Kolonien, welke in 1809 gesticht, aanvankelyk eene eigene koloniale overheid hadden, maar sedert 1837 onder het algemeen bestuur staan. De Hoofd-Kolonie is Groot Nartow in het Kanton Cherson, 60 wersten van de hoofdstad des gouvernements verwyderd, zy ligt aan de beide oevers van den Ingul, telt omstreeks 100 huizen, en werd in 1809 het eerst van allen aangelegd. Twee wersten verder ligt Klein Nartow, en zoo volgen de overigen binnen eene uitgestrektheid van ongeveer 30 wersten. De Kolonie Seidiminuh, die in 1837 gesticht werd, wordt voor de beste gehouden. Aan de Joden, die zich hier vestigen wilden, werd ondersteuning verleend door den aanbouw van huizen en aankoop van vee, gereedschappen voor den landbouw en huisraad; ook werd aan ieder huisgezin de noodige hoeveelheid koren verstrekt om tot aan den eersten oogst in het levensonderhoud te voorzien. In de jaren 1838 tot 1841 kwamen uit al de westelyke gouvernementen eene menigte Israëliten naar Cherson, om zich daar te vestigen. In 1841 waren de meesten derzelve in de nieuw gebouwde huizen der 9 Kolonien geplaatst: aan 500 huisgezinnen moest echter nog by de overige bewoners huisvesting verleend worden, tot dat ook voor hen woningen gereed waren. De bevolking dier Kolonien bedraagt thans 11,000 zielen; dit getal is echter nog voor groote vermeerdering vatbaar, daar nog uitgestrekte landeryen in dezen omtrek onbewoond liggen. De Kolonien hebben ieder haar eigene Synagoge, School en Koren-magazyn. De bezigheden der Kolonisten beantwoorden aan hunne nieuwe bestemming, zy bestaan in land- en tuinbouw, vee- en byenteelt.— De handwerkslieden onder hen mogen zich alleen met hunne ambacht bezig houden en hebben by den veldarbeid niets te doen. De regering is voornemens nog 4 nieuwe Kolonien in dit district geheel op hare eigen kosten te stichten, waarvoor de woningen reeds grootendeels gereed zyn.

FRANKFORT, 17 *July*. Eene zeer opmerkelyke anomalie heeft zich dit jaar in het anders regelmatige stygen van den Nyl vertoond. De eerste dag van het wassen des Nyls valt, sedert onheugelyke tyden, terstond na het zomersolstitium in; te Kairo bemerkt men dit verschynsel gewoonlyk tusschen den 1sten en 10den July. Dit jaar is echter het stygen der rivier in den nacht tusschen den 5den en 6den Mei, dus twee maanden vroeger dan naar gewoonte, [illegible] dagen geduurd, en hierop is het water weder gevallen en valt nog gestadig, zoo als dit ook anders gewoonlyk tegen het solstitium het geval is. De geschiedenis kent geen voorbeeld van zulk een vroegtydig wassen des Nyls, en er zyn slechts een paar voorbeelden bekend, dat, kort na de regelmatige overstrooming, nog eene tweede heeft plaats gehad; zoo als ten tyde van Cleopatra en in het jaar 1737. De Nyloverstrooming is anders zoo regelmatig als dit by eenig natuurverschynsel slechts mogelyk is, en by geen ander verschynsel van meteorologischen aard voorkomt.

VAN DEN RYN, 20 *Aug*. De dikwyls ter sprake gebragte uitvinding van Bickes te Castel, om den grond zonder mist te bebouwen, zal nu weldra algemeen kunnen worden benuttigd. Naar men verneemt, is de beschryving daarvan reeds ter perse.

ASSEN, 21 *Aug*. Dezer dagen is op last van den Heer gouverneur dezer provincie een onderzoek ingesteld, en zyn opgravingen gedaan op de plaats, alwaar de overlevering en de vroegere geschiedschryvers vermelden, dat eenmaal de stad Hunsow of Hunso zoude bestaan hebben, en in den jare 808 verwoest zyn door Olans, zoon van Godfried, Koning van Denemarken. Deze nasporingen zyn met den besten uitslag bekroond, en er kan geen redelyke twyfel meer bestaan, of Hunsow is eenmaal ter aangeduide plaatse in wezen geweest.— Wy stellen ons voor, later op dit voor de geschiedenis van Drenthe zoo belangryk onderwerp terug te komen.—*Handelsblad*.

Van Koppenhagen meldt men:

Onder de veelvuldige en prachtige gedenkteekenen, die zoo vele sieraden van de hoofdstad van Denemarken zyn, is er een van eenen hoogst zonderlingen aard; het is namelyk een gedenkteeken, geenzins gewyd aan de herinnering aan eenig roemryk feit of aan eenig doorluchtig personaadje, maar ter vereeuwiging van een, voor twee eeuwen geslagen vonnis van een landverrader. Het gedenkteeken is niet anders dan eene schandkolom, krachtens een arrest van het opperste geregtshof, in het jaar 1652 opgerigt, ter herinnering van het landverraad, waaraan dat hof den graaf Corfiz van Uhlenfeld, grootmaarschalk van het ryk had schuldig verklaard, en ter zake waarvan het hem by contumacie veroordeeld had om gevierendeeld te worden, nadat hy langzaam door al de hoofdstraten van Koppenhagen ter strafplaats gesleept, en om de vyf minuten met gloeijende tangen genepen zou zyn geworden; terwyl na zynen dood zyn ligchaam verbrand en zyne asch verstrooid moest worden: zyne goederen ten behoeve van den staat verbeurd verklaard, zyn paleis te Koppenhagen geslecht en op de plaats, waar het gestaan had, een schandzuil opgerigt moest worden, om daar ten eeuwigen [illegible]

Dit gedenkteeken, waarvan het afzigtelyk aanzien geweldig strydt met het ruime en fraaije plein, op welks midden het bevindt, bestaat uit drie overgroote op elkander geplaatste ruwe steenen, met het volgende opschrift: "Ter verfoeijing en ter eeuwige schande van Corfiz van Uhlenfeld, verrader van het vaderland."

Herhaalde malen zyn er by het gouvernement verzoeken tot slechting van dit gedenkteeken ingediend geworden, zoo van den kant van de bewoners van het plein, als van dien van het stedelyk bestuur; maar het gouvernement heeft die verzoeken steeds van de hand gewezen, op grond dat, het opperste geregtshof de eeuwigdurendheid van het gedenkteeken gelast hebbende, het geen administratif gezag voegde, in een arrest van het geregt verandering te maken.

Thans evenwel is het stads bestuur op een zoo gelukkig als zonderling denkbeeld gekomen. Het heeft by den koning, ingediend een rekwest van gratie, tot rehabilitatie van de nagedachtenis van den graaf van Uhlenfeld, beweerende, dat deze slechts by contumacie gevonnisd was geworden; dat vele geschiedschryvers, onder anderen een met name Haertstellen, gestaafd hebben, dat Uhlenfeld nimmer zich aan het hem ten laste gelegde feit heeft schuldig gemaakt, en eindelyk dat er tot staving der tegen hem ingebragte beschuldiging, noch tydens zyn proces, noch later, immer eenig schriftelyk bewys is bygebragt geworden.

Deze vond is met den gewenschten uitslag bekroond geworden. Z. M. heeft de nagedachtenis van den graaf van Uhlenfeld gerehabiliteerd en gelast, dat de schandzuil onverwyld geslecht zou worden.

Reeds is men daaraan begonnen, en men verzekert, dat er eene sierlyke fontein in de plaats gesteld zal worden.

BEKENDMAKING.

Curaçao den 1 December 1843.

BY gelegenheid der viering van den heugelyken Geboortedag van Zyne Majesteit Koning WILLEM den 2de, zal er op aanstaanden Woensdag, den 6 dezer, des voormiddags te half elf ure, op het Gouvernements huis, door den HoogEd. Gestrengen Heer Gezaghebber ad-interim dezer kolonie, *openlyk audientie* verleend worden, aan de burgerlyke en militaire autoriteiten, ambtenaren en ingezetenen dezes eilands.

De Kapitein by de Schuttery, dienstdoende by Zyn HoogEd. Gestrenge,
J. A. QUAST.

KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den 29 November 1843.

ALZOO de persoon van *JAN HENDRIK OBERGH*, alhier woonachtig, zich by rekwest aan den HoogEd. Gestr. Heer Gezaghebber ad-interim geadresseerd heeft, met verzoek om te mogen verkrygen *Brieven van Manumissie* voor den hem in eigendom aankomenden slaaf JOHANNES, oud 28 jaren, zoon van MARTHA, zoo is het, dat de HoogEd. Gestr. Heer Gezaghebber ad-interim goedgevonden heeft zulks algemeen bekend te maken en een iegelyk, die eenig regt of pretentie op den gemelden slaaf mogt sustineren, opteroepen, om binnen den tyd van *drie weken*, na dat deze bekendmaking voor het eerst in de openbare dagbladen zal zyn geplaatst geweest, van hun vermeend regt of pretentie ter Koloniale Secretary dezes eilands aanteekening te doen; zullende, na verloop van dien tyd, de vereischte brieven van Manumissie verleend worden.

De Koloniale Secretaris,
I. J. RAMMELMAN ELSEVIER Jr.

KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den 29 November 1843.

ALZOO de persoon van *CATHALINA ABENATAR*, alhier woonachtig, zich by rekwest aan den HoogEd. Gestr. Heer Gezaghebber ad interim dezer kolonie geadresseerd heeft, met verzoek om te mogen verkrygen *Brieven van Manumissie* voor den haar in eigendom aankomenden slavenjongen MICHEL, oud 8 jaren, zoon van LOUISA, zoo is het, dat de HoogEd. Gestr. Heer Gezaghebber ad interim goedgevonden heeft zulks algemeen bekend te maken en een iegelyk, die eenig regt of pretentie op den gemelden slavenjongen mogt sustineren, opteroepen, om binnen den tyd van *drie weken*, na dat deze bekendmaking voor het eerst in de openbare dagbladen zal zyn geplaatst geweest, van hun vermeend regt of pretentie ter Koloniale Secretary dezes eilands aanteekening te doen; zullende, na verloop van dien tyd, de vereischte brieven van Manumissie verleend worden.

De Koloniale Secretaris,
I. J. RAMMELMAN ELSEVIER Jr.

KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den 29 November 1843.

ALZOO de persoon van *ANTHONY MATTEY*, alhier woonachtig, zich by rekwest aan den HoogEd. Gestr. Heer Gezaghebber geadresseerd heeft, met verzoek om te mogen verkrygen *Brieven van Manumissie* voor de hem in eigendom aankomende slavin GETRUIDA, (bygenaamd FREDRIKA GEERTRUIDA KOLINO) oud 35 jaren, dochter van MARIA, zoo is het, dat de HoogEd. Gestr. Heer Gezaghebber ad-interim goedgevonden heeft zulks algemeen bekend te maken en een iegelyk, die eenig regt of pretentie op de gemelde slavin mogt sustineren, opteroepen, om binnen den tyd van *drie weken*, na dat deze bekendmaking voor het eerst in de openbare dagbladen zal zyn geplaatst geweest, van hun vermeend regt of pretentie ter Koloniale Secretary dezes eilands aanteekening te doen; zullende, na verloop van dien tyd, de vereischte brieven van Manumissie verleend worden.

De Koloniale Secretaris,
I. J. RAMMELMAN ELSEVIER Jr.

KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den 1 December 1843.

ALZOO de persoon van *ANTHONY MATTEY*, alhier woonachtig, zich by rekwest aan den HoogEd. Gestr. Heer Gezaghebber ad-interim dezer kolonie geadresseerd heeft, met verzoek om te mogen verkrygen *Brieven van Manumissie* voor de hem in eigendom aankomende slavin MARIA PHILIPPINELLA, bygenaamd PIETJE, oud 45 jaren, dochter van MARIA ANTONIA, zoo is het, dat de HoogEd. Gestr. Heer Gezaghebber ad-interim goedgevonden heeft zulks algemeen bekend te maken en een iegelyk, die eenig regt of pretentie op de gemelde slavin mogt sustineren, opteroepen, om binnen den tyd van *drie weken*, na dat deze bekendmaking voor het eerst in de openbare dagbladen zal zyn geplaatst geweest, van hun vermeend regt of pretentie ter Koloniale Secretary dezes eilands aanteekening te doen; zullende, na verloop van dien tyd, de vereischte brieven van Manumissie verleend worden.

De Koloniale Secretaris,
I. J. RAMMELMAN ELSEVIER Jr.

KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den 1 December 1843.

NAMENS den HoogEd. Gestr. Heer Gezaghebber dezer kolonie wordt by deze bekend gemaakt, dat de zetting van het brood voor de volgende week, eindigende den 9 dezer als volgt is bepaald: het brood van vyftien Cents moet 20½ Oncen wegen en van mindere pryzen naar evenredigheid; zullende het zoogenaamde fransche brood van den voormelden prys een once minder mogen wegen; op poene als by de Publicatie van den 16 Maart 1824 is vastgesteld.

De Koloniale Secretaris,
I. J. RAMMELMAN ELSEVIER Jr.

Publieke Inschryving.

VOOR de onderstaande benoodigdheden gedurende het dienstjaar 1844, waarvoor de ondergeteekende met de voordeeligste inschryvers contracteren zal, [illegible] aannemelyk zyn, te weten:

wegens *het leveren van wp. planken en pp. ribben, balken en planken*, ten behoeve van 'sLands Magazyn.
" *het leveren van diverse benoodigdheden*, ten behoeve van het Militaire Hospitaal.
" *het leveren van versch schapen of lams vleesch*, ten behoeve van het Militaire Hospitaal.
" *het leveren van het benoodigde drinkbaar putwater*, ten behoeve der forten Amsterdam, Nassau en Rif en het Militaire Hospitaal.
" *het leveren van het benoodigde drinkbaar putwater*, ten behoeve der bezetting van het fort Beekenburg; en
" *het bakken van brood*, ten behoeve van het Militaire Garnizoen, &c.

De genen, die hierin gading hebben kunnen zich op den 18 dezer, des voormiddags uiterlyk te elf ure, met beslotene biljetten vervoegen ter Administratie van Financien, alwaar men zich omtrent de wyze van levering als anderszins zal kunnen informeren.

Curaçao den 1 December 1843.
De Administrateur van Financien,
J. PH. BOSCH.

LYST van de ter Koloniale Secretary liggende onafgehaalde brieven, aangebragt sedert de laatste acht dagen.

Emelia Gouts.	Cesilia y Torronda.
Maria Gysbertha Schotborg.	Jacob Moreno.
G. Alvarez.	Ant. Salsedo.
Wed. M. Schotborg.	Alecina Lybs.
Catharina Maskus.	Anna Lealer.
Susannah Cohen.	J. L. Maduro.
Mord. A. Correa.	E. H. Lopez.
J. Namias de Crasto.	A. H. S. Leseur.

Curaçao den 1 December 1843.
De Commis, belast met de post-directie,
C. GORSIRA.

HEDEN syn de geboden aangeteekend van

JOHANNES JOSEPH PINEDO
EN
CELESTINA RUFINA VOS.

Curaçao den 1 December 1843.

Strekkende deze ter bekendmaking aan bloedverwanten, vrienden en bekenden.

Publieke Verkooping.

DE ondergeteekende Executrice in den boedel van wylen haren Echtgenoot M. B. SCHOTBORGH zal op Vrydag, den 5 January 1844, by publieke opveiling doen verkoopen:

De Plantaadje *ASCENSION* en *EENIGE SLAVEN.*

De Inventaris en Koopbrief zullen op het Vendu Kantoor, van den 8 dezer af ter bezigtiging zyn; zullende de plaats, waar de verkooping zal plaats hebben, nader worden bekend gemaakt.

Curaçao den 1 December 1843.
Dew. M. B. SCHOTBORGH,
Geboren BRANDS.

OP den 11 December dezes jaars, om 10 ure, zal er, aan de Overzyde op Cartagena, Vendu gehouden worden van HUIZEN, SLAVEN en MEUBELEN, toekomende den boedel en de nalatenschap van wylen den Heer BAREND HENDRIK JOOSTEN PLETSZ.

Curaçao den 24 November 1843.

☞ De effecten zyn: Het Huis op Cartagena, No. 375, 5de Wyk en het Huis No. 352, in dezelfde Wyk—welke effecten en de meubelen ter besigtiging syn van af Maandag den 4 December aanstaande.

De slaven syn: twee Metzelaars.

CURAÇAO.

SCHYNGESTALTEN DER MAAN.
DECEMBER 1843.

V. M. Woensdag den 6 te 7 u. 34 m. 's avonds.
L. K. Woensdag den 13 te 8 u. 21 m. 's avonds.
N. M. Donderdag den 21 te 0 u. 36 m. 's nachts.
E. K. Woensdag den 27 te 10 u. 20 m. 's avonds.

Verledene week was alhier de tyding in omloop, dat er in Santa Martha volks onlusten waren uitgebroken, en dat de Gouverneur van Santa Martha met dolksteken is vermoord geworden. Daar wy echter met geene juistheid eenige byzonderheden van deze gebeurtenis hebben kunnen vernemen, soo hebben wy ons onthouden het minste daarvan metedeelen. In het begin dezer week is alhier een vaartuig van Jamaica aangekomen en brengt de volgende tyding van eene expeditie tegen Santa Martha aan.

Een zeker Italiaan, die op Santa Martha handel dreef, werd beschuldigd van eene som van zestig duizend pattienjes valsche macoquines geld aldaar te hebben ingevoerd; hy werd dienten gevolge in regten vervolgd en by contumatie tot tien jaren dwangarbeid veroordeeld. Om zich te wreken over dit vonnis, en ook om wederom op Santa Martha te kunnen handel dryven, bood hy de uitgewekene Federalisten in Jamaica zyn vermogen aan om eene expeditie tegen Santa Martha uitterusten.— Hy gaf hun daartoe zyn vaartuig en geld om zich van krygsbehoeften te voorzien.— De Federalisten in Jamaica, die slechts naar middelen uitzagen om naar hunne haardsteden terug te keeren, namen dit aanbod gretig aan, in de vaste overtuiging, dat zy grooten aanhang zouden vinden op al die plaatsen, welke zich te voren voor de federatie hadden verklaard; want zy wisten, dat men aldaar zeer ontevreden was met het gouvernement, en alleen de gelegendheid wachtende was om het Centraal Bestuur omver te werpen.— De handelwyze van het hoofd Bestuur jegens Cienega en Santa Martha, die zich by kapitulatie overgegeven hebben, heeft zeer veel tot deze ontevredenheid toegebragt. Trouwens in steds van eene algemeene vergiffenis of amnestie te verleenen, werden meer dan ses honderd personen van de voornaame klassen der inwoners uit het land gebannen, en van eenigen de goederen verbeurd verklaard. Dientengevolge had het Bestuur in het land zelve een groot getal vyanden, die slechts eene gunstige gelegendheid afwachteden om zich aan hetzelve te wreken. Met de aangebodene middelen rustteden de uitgewekene Federalisten in Jamaica de schooner Samaria, kapitein Jose Atkenson, in alle stilte en geheim-

houding te Jamaica uit, scheepten zich ten getalle van vyfentwintig in, en vertrokken op den 5 November naar Cienega, hebbende aan boord vyf honderd geweren en andere krygsbehoeften.

De expeditie moet met zeer groote geheimhouding uitgerust zyn geworden; want de grenadiaansche Consul te Jamaica schynt er niet het minste van geweten te hebben, vóór dat het vaartuig reeds drie dagen op reis was; toen eerst zou hy ontdekt hebben, dat het vaartuig niet naar Curaçao, naar welke plaats hetzelve uitgeklaard was, maar naar Cienega vertrokken was, namelyk naar eene kleine haven genaamd San Pedro, van waar men zonder hinder naar Cienega kan komen. De Consul wendde zich toen tot het Bestuur van Jamaica ten einde een oorlogs vaartuig uittezenden [illegible] schoener Samaria [illegible] dezelve als een roover vaartuig te behandelen; doch de Gouverneur van Jamaica, zoo mede de kommandant van het station aldaar, tot wien de Consul zich ook gewend had, verklaarde, dat hy stellige orders van het gouvernement van Engeland had, om zich niet te bemoeijen in de burger geschillen van de naburige staten. De Consul wilde toen de schoener Rudolphina bevrachten om een brief naar Santa Martha overtebrengen, ten einde het gouvernement aldaar van de expeditie te verwittigen; maar de kapitein van deze schoener kon ook niet buiten de orders van zyne reeders handelen; eindelyk besloot de Consul om zyn eigen vaartuig te zenden; doch het zal te laat geweest zyn: de Samaria zal reeds te San Pedro behouden aangekomen zyn.

Aan het hoofd der expeditie naar Cienega bevond zich zeker uitgeweken kolonel Agapito Labarsea; maar aan het hoofd der omwenteling bevindt zich zeker Heer met name Hernandez. Van Jeremie zou ook [illegible] met manschappen en krygsbehoeften. Te Jamaica dacht men, dat de expeditie gelukken zou.

Tot dus verre de tyding van Jamaica; want toen de schoener Rudolphina van daar vertrok, had men nog geen berigt der aankomst van de expeditie.

Met opzigt tot den aanslag op het leven van den Gouverneur van Santa Martha heeft men ons verhaald, dat op den 11 November een nationaal feest gevierd werd, en dat deze Gouverneur verzocht was op een diné te Cienega. Hy was er gegaan, vergezeld van eenige vrienden, en aan tafel werd hem een briefje overhandigd, waar[illegible] gaf, dat zyn leven in gevaar was; [illegible] keerde hy, vergezeld van eenige personen, naar Santa Martha terug, en werd door een aantal onbekende personen aangevallen. Er vielen verscheidene geweerschoten; de Gouverneur keerde terug naar de plaats, van waar hy vertrokken was, en aldaar bevond men, dat hy acht wonden bekomen had, namelyk zeven lanssteken en een kogel door [illegible]. Een zyner vrienden werd doodgeschoten; hy zelve werd den volgenden morgen door de sloep van het Stoomfregat [illegible] naar Santa Martha vervoerd. Er werden naderhand troepen uitgezonden om de moordenaars, die van Jamaica zouden gekomen zyn, optesporen.

Gisteren namiddag is een vaartuig van Rio de la Hache aangekomen. Men had aldaar tydingen ontvangen van onlusten te Santa Martha; doch men weet geene byzonderheden er van te zeggen.

Naar luid van de *Liberal* van den 21 November was er te La Guayra een vaartuig van Liverpool aangekomen, hetwelk van daar op den 6 October vertrokken was. Dit vaartuig bragt de tyding aan, dat de fransche drukpers den oorlog verklaard had tegen O'Connell, die in een zyner redevoeringen den koning der Franschen en het *Journal des Debats* had aangerand. Dit dagblad zou, volgens de *Globe*, eene londensche Courant van den 5 October, met de grootste gematigdheid geantwoord hebben, O'Connell aanmanende om, wanneer hy zyn eigen karakter lief had, het stelsel van bedrog en valschheid, waardoor hy het volk van Ierland opgewonden tracht te houden en hetzelve tot het verderf zyns lands wil leiden, te laten varen. Verscheidene andere ministeriele Couranten hebben ook O'Connell aangevallen.

El Venezolano bevat wederom een artikel over de spaansche monnikken; hetzelve zegt: dat het gouvernement groote kosten heeft gemaakt om de monnikken te doen overvoeren, ten einde hen in de openstaande zendelings posten of missien te plaatsen. Deze heeren zyn echter liever onder beschaafde menschen dan onder Indianen; zy zyn byna allen gebleven in steden en groote dorpen, waar zy de dienst van pastoors verrigten, of den pastoor als kapellanen bystaan; en hoewel er meer dan een jaar verloopen is, sedert hunne aankomst in Venezuela, zoo blyven de zendelings posten nog onvervuld.

El Venezolano van den 14 November bevat het volgende artikel:—

"Op den 5 July bragt de Heer Arago ter kennis der akademie van wetenschappen van Parys, dat een contract was aangegaan tusschen de Heeren Baring & Co. te Londen en de Republiek van Nieuw Grenada omtrent de doorgraving der Landengte van Panama. Volgens de bepalingen in dit contract moet deze Republiek aan de ondernemers afstaan de landstreek, welke vereischt wordt voor de linie van gemeenschap met 85,000 fanegas gronden aan beide zyden van deze linie en 100,000 [illegible] te. De Heeren Baring & Co. hadden aanvankelyk het havenregt bepaald op 18 franken per ton; doch dit havenregt is naderhand op 8 franken verminderd. De doorgraving moet voltooid zyn binnen den tyd van vyf jaren. Er zullen 4000 á 5000 werklieden er toe gebezigd worden."

Er is in Frankryk een genootschap van kapitalisten opgerigt met het doel om de onbebouwde gronden in Cayenne optekoopen en deselven te laten bebouwen. Dit genootschap heeft een voorstel gedaan aan de slavenbezitters van Cayenne om hunne slaven voor eene zekere som te emanciperen, op dat deselven als daglooners op de nieuw bebouwd wordende gronden zullen kunnen gehuurd worden. Er bevinden zich thans te Parys twee afgevaardigden van wegen die slavenbezitters, welke met de directie van het gemeld genootschap in onderhandeling zyn over de som, welke deze bezitters eischen. Het gouvernement is over deze schikking te vreden, en heeft zich als bemiddelaar tusschen de beide contracterende partyen aangeboden, indien zy over de gevraagde som niet eens kunnen worden.

De zweedsche ryksdag heeft by den koning aanzoek gedaan om de slavenbevolking van St. Bartholomeus te emanciperen. Z. M. heeft hierop door middel van het bestuur van dat eiland doen opnemen het getal der slaven en de som, die de eigenaars voor deselven vragen. Het antwoord is: dat het getal der slaven aldaar op 600 beloopt, en dat de bezitters eene som van 20,000 ponden sterling voor deselven vragen. De Emancipatie-wet dezer slaven is thans het onderwerp der beraadslagingen in den zweedschen ryksdag. Intusschen zyn er zoodanige maatregelen ten aanzien dier slaven genomen, dat de tegenwoordige tyd als hunnen overgangs tyd tot de emancipatie kan beschouwd worden; welke maatregelen ophouden zullen, zoodra de ryksdag over deze staatswet zal beslist hebben.

De jongste razzias in Algeriën hebben groote voordeelen voor de fransche zaak opgeleverd. In die razzias zyn de mannen het ontkomen, doch de vrouwen en de kinderen zyn weggevoerd geworden. De Arabische opperhoofden, wier vrouwen en kinderen zyn weggevoerd geworden, hebben zich vrywillig aan het fransche bestuur onderworpen, onder voorwaarde, dat het hun vergund mogt zyn, zich weder met hunne familien te vereenigen.

Terwyl de Joden in het beschaafd Europa meer en meer burgerlyke vryheden verkrygen, derwyze dat eene volkomene gelykstelling niet verre meer af is, maakt daarentegen ook de wysbegeerte onder hen groote vorderingen. Er is onlangs te Frankfort aan den Main een werk in het licht verschenen, waarin betoogd wordt, dat de joodsche besnydenis, niet gelyk staat met den christelyken doop, en dat derhalve dezelve niet als een Sacrament [illegible] merkt worden, [illegible] een oostersch gebruik, hetwelk tydelyk en plaatselyk is, en by gevolg niet tot de godsdienst behoort. Dit werkje heeft veel byval onder de verlichte Joden gevonden. Ook willen deze, dat hunne kinderen niet verder met den talmud zullen bekend gemaakt worden, daar dit boek zelve zegt, dat het niet geschikt is voor personen onder de 15 jaren oud. Zoo verbroederen zich Christenen en Joden allengs met elkander door middel van de wysbegeerte.

Onlangs was men te Londen bezig opdelvingen te doen met oogmerk om aldaar de grondslagen van een gebouw te leggen. Men delfde by die gelegenheid [illegible] Volgens oude geschriften, was dit een kuil, die gedolven was ten tyde, toen de groote pest te Londen heerschte, en waarin de lyken in groote getallen werden opeen gestapeld. Koperen munten en andere metalen voorwerpen bevestigden de waarheid dezer oude aanteekeningen; want de lyken werden begraven, zonder dat men deselven durfde uitkleeden. Eene dergelyke opdelving, die eenige maanden vroeger te Parys had plaats gehad, wekte nog belangryker geschiedkundige herinneringen op. Het was insgelyks een kuil, waarin de lyken der Hugenoten, op de parysche bloedbruiloft vermoord, waren geworpen. Deze was in [illegible] der kerk, waar de eerste alarmklok is geluid geworden, en waar, volgens aanteekeningen een zeer diepe kuil was gedolven ter begraving der lyken van deze Hugenoten, die niet op gewyden grond mogten begraven worden, en die het water der rivier de Seine zouden bederven, zoo deselven er by duizenden ingeworpen wierden.— Ook werd deze bewering [illegible] metalen voorwerpen [illegible] werden, en door den toestand der schedels en beenderen, die kenmerken droegen van gefractureerd te zyn. Had deze opdelving ten tyde der republiek plaats gehad, dan zoude er op die plaats een gedenkteeken zyn opgerigt, zoo als ter plaatse van het zwarte bol te [illegible] gedenkteeken te Morgarten, waarin de beenderen van de Bourgondiers onder Karel den Stouten, door de Zwitsers verslagen, tot op deze tyden zyn bewaard gebleven; doch Louis Philippe wendt alle pogingen aan om zich by de fransche katholyke geestelykheid bemind te maken, en zal derhalve niet toestaan, dat er een gedenkteeken opgerigt worde, dat het nageslacht aan den St. Bartolomeus nacht doet herinneren.

Waterleiding te Nieuw-York.

Aan het *Journal des Débats* ontleent men het volgende artikel over bovenstaand onderwerp.

De Amerikaansche dagbladen waren onlangs vol van byzonderheden over de inwyding van een kanaal, hetwelk eenen ruimen voorraad van water, zoo tot huiselyk gebruik als ten dienste der fabryken naar de stad Nieuw-York, voert. Het voltooid zyn van dit moeijelyk en kostbaar werk heeft veel geruchts in de Unie gemaakt. De openbare meening ziet er het bewys in, dat de geest van ondernemendheid en van materieële verbetering verre is van in den boezem van het bondgenootschap uitgedoofd te wezen, en dit houdt de hoop op betere dagen gaande.

Het is in den tyd van de groote welvaart der Unie, dat is, in 1833 en 1834, geweest, dat het plan in den stedelyken raad van Nieuw-York is vastgesteld geworden. De stad nam het besluit, om te hare kosten, en tot uitdeeling daarvan in haren omkring, de gezonde wateren van eene vliet, de Croton, te doen aanvoeren, in plaats van het brakke water, hetwelk door de bronnen van den modderachtigen grond van den omtrek der stad werd opgeleverd. De werken namen in July 1835 een' aanvang, en in October 1842 zyn dezelven voltooid geworden. De geheele afstand, welken het water, van de Croton af tot aan den bewaarkom, die de stad beheerscht, toe, te doorloopen heeft, is van 65 kilometers, en tot aan de Battery, eene wandeling aan den zuidelyken uithoek van Nieuw-York gelegen, van 72 kilometers.

Opmerkelyk is het, dat een onzer steden (van Frankryk), de eerste onzer havens, thans ook met zoodanig werk bezig is, en dat de onderneming ook op kosten van de stedelyke kas gedreven wordt; de lengte van de Marseiller waterleiding verschilt weinig van die van de Nieuw-Yorksche, zy is van 81 kilometers.

Op beide plaatsen, zoo te Marseille als te Nieuw-York, heeft men groote moeijelykheden te bestryden gehad: dan eens heeft men over straatwegen moeten heengaan, dan eens onderaardsche gangen moeten doorloopen, dan weder heeft men waterleidende bruggen moeten maken en met talryke bogen over de vlakte moeten brengen, en op onderscheiden punten heeft men ruime vergaarkommen moeten graven.— Het moeijelykst van alles is geweest het brengen van de waterleiding over eene rivier, die men eerder eenen zee-arm zou kunnen noemen, door welken het eiland, waarop Nieuw-York gelegen is, doorsneden wordt. Voor het kanaal van Marseille heeft men, nog meer dan voor dat van Nieuw-York, zich door middel van onderaardschen gangen, eenen doortogt onder het gebergte door moeten graven. By geen ander kanaal ontmoet men zulk eene ontwikkeling van onderaardsche gangen.— Dezelve zyn in al ter lengte van 16 kilometers, (vier mylen), enkelen daarvan zyn op zich zelve genomen van nagenoeg eene myl; maar zoo te Marseille, als te Nieuw-York heeft het stellen van eene waterleidende brug, om over eene rivier te geraken, de meeste moeite gekost.

Deze beide bruggen, de eene niet verre van Nieuw York over de rivier van Haarlem, de andere niet verre van Marseille, te Roquefavour, zyn van die daarstellingen, die byzondere aanteekening in de jaarboeken der openbare werken verdienen. De brug over de rivier van Haarlem zal 15 bogen hebben, van welke 8 van 25 en 7 van 16 meters wyd. Deze laatste zullen zich op het vaste land, tusschen den oever en de heuvels verheffen. De gordyn van de brug is van 35 meters boven het waterpeil. De koopvaardyschepen zullen in volle zeilen daar onder door gaan. Het stellen van de pylers in het drassige bed der rivier heeft mede veel moeite in gehad; de pylers gingen meer dan 10 meters diep in het water. De brug zal meer dan vyf en een half millioen kosten. Dezelve is nog niet voltooid. Voor het oogenblik wordt het water door gegooten pypen van den eenen oever naar den anderen overgevoerd.

De brug van Roquefavour is nog trotscher. De brug van den Gard is 15 meters hooger dan die, welke door de ingezetenen van Nieuw-York wordt gebouwd, en de brug van Roquefavour is 30 meters hooger dan die van den Gard; 30 meters is op zich zelf genomen reeds eene hoogte, waarover de ingenieurs zich verwonderen; het is dubbel de hoogte van een fraai Parysch huis. De kolom van het plein van Vendome heeft slechts 43 meters; de hoogte van de brug van Roquefavour zal zyn van 80 meters; de torens van Notre-Dame zyn niet hooger dan 66 meters, en de top van de lantaren van het Panthéon is niet hooger dan 79. Men is op dit oogenblik bezig met het bouwen van de brug van Roquefavour; twee honderd steenhouwers zyn er aan het werk. Met werktuigen, vermogend genoeg, om steenen van het gewigt van 15,000 kilogrammen te heffen, worden er de bouwstoffen opgetild; die werktuigen zyn zoo uitmuntend, dat tien metzelaars voldoende zyn, om de, door de twee honderd steenhouwers, bewerkte blokken steen te stellen. Het zal een der gedenkzuilen onzer eeuw wezen. Onder de wonderen der wereld heeft men vry minder verbazende werken geteld.

De stad van Nieuw-York zal, om zich aldus van water te voorzien, 64 millioen te koste hebben gelegd, hieronder, het is waar, begrepen de waterleidende buizen in de straten van de stad. De gezamentlyke lengte van die buizen heeft de verbazende uitgestrektheid van 210 kilometers (52 mylen.) Het Marseiller kanaal, hetwelk nog langer is en nog meerdere en meer moeijelyke kunstgewrochten telt, is slechts op 12 millioen begroot geworden, en men verzekert, dat de kundige ingenieur, die de werken bestiert, de Heer *de Montricher*, zyne ramingen, hoe matig die ook gesteld mogen wezen, slechts weinig zal te buiten gaan, ofschoon alles, zoo wel heeft hy zyne beschikkingen genomen, ten uiterste doorwerkt zal zyn. De vergelyking der beide kanalen zou alzoo geheel ten voordeele van de Europesche ingenieurs wezen. Het is waar, dat de leidingbuizen in de stad niet onder de bestekken van den Heer *Montricher* begrepen zyn.

Wy hebben de opmerkzaamheid op deze beide ondernemingen van Nieuw-York en van Marseille ingeroepen, niet alleen om derzelver kolossale grootte, maar ook omdat weinige onderwerpen zoo zeer verdienen de aandacht der stedelyke besturen te trekken. Er is weinig te noemen, dat meer dan eene rykelyke verschaffing van zuiver water, geacht kan worden van heilzamen invloed op de algemeene gezondheid te zyn.

Ook ziet men die verbeteringen zich, sedert den vrede, zoo in Frankryk als elders, algedurig vermenigvuldigen. Men weet hoe vele moeite de stedelyke raad van Parys zich sedert 1830 gegeven heeft, om al de straten ruim van water te voorzien en hoe vele uitwateringen dezelve onder de straten heeft doen graven, om de gezondheid der stad te bevorderen. Toulouse, Rheims, Beziers en een aantal andere steden hebben dit voorbeeld gevolgd, of zelfs wel gegeven. Zoo Bordeaux en Lyon vooral hieromtrent nog veel te wenschen overlaten, zoo zyn daarentegen te Nantes en te Mans de plannen er toe, reeds in beraad. Buiten Frankryk hebben de Engelsche steden, die zeer op alle geriefelykheden gesteld zyn, zich reeds sedert lang van water voorzien. De aanzienlykste steden der Vereenigde Staten hebben de steden van derzelver voormalig moederland nagevolgd. Te Weenen, waar men tot op deze laatste tyden niet anders dan een zeer ongezond water te drinken had, is eene verzorging van zuiver, gefiltreerd, uit den Donau gehaald water, daargesteld tot groot voordeel voor de gezondheid in die hoofdstad; die inrigting heeft men te danken aan een' Franschman, die door het wel slagen aangemoedigd, zich thans reeds gereed maakt, dezelfde dienst te gaan bewyzen aan de bevolking van Venetiën, die het regenwater in regenbakken moeten opgaren, of wel het water, met schuiten, van de overzyde der plassen, moeten gaan halen. Men weet met welke bezorgdheid de oude Romeinen hunne steden van ruimen voorraad van goed drinkwater voorzagen, en uit hetgene het Pauselyke Rome hieromtrent nog bezit, kan men nagaan hoe rykelyk het Rome der Cezars er van voorzien is geweest.

Heden ten dage voegen zich by het gezondheidsbelang nog de nyverheidsbelangen, om de steden te doen besluiten, eenen ruimen voorraad van water tot binnen derzelver omtrek en in de onderscheiden wyken te leiden. Dit is eene der redenen, om welke het te hopen is, dat de voorbeelden door Marseille en Nieuw-York gegeven, geene nuttelooze lessen zullen verblyven.

OPROEPING.

De Commissie van indeeling tot en vrystelling van de Schutterlyke dienst, met hare jaarlyksche zitting in het begin der maand December e. k. eenen aanvang zullende nemen, zoo worden by deze opgeroepen alle jongelingen, welke den ouderdom van achttien jaren hebben bereikt, alsmede degenen, welke uithoofde van uitlandigheid nog niet ingedeeld zyn geworden en zich thans alhier bevinden, om te verschynen tegen den 4 dier maand, des morgens te elf ure, ten Gouvernements huize binnen het fort Amsterdam, ten einde naar gelang hunner woonplaatsen by de onderscheidene korpsen Schuttery en Landstorm, respectivelyk te worden ingedeeld.

Curaçao den 17 November 1843.

De Kapitein fungerende Kommandant der Schuttery,
A. HELLMUND.

OPROEPING.

De ondergeteekenden, *LEAH NAMIAS DE CRASTO, ISAAC NAMIAS DE CRASTO*, zoo in privé als in kwaliteit van speciale gemagtigde van *SARA NAMIAS DE CRASTO*, gehuwd met *SAMUEL LEVY MADURO*, en *HAIM COHEN HENRIQUEZ*, als gemagtigde van *ABIGAIL NAMIAS DE CRASTO*, gehuwd met *JOSIAS LOPEZ HENRIQUEZ*, roepen by deze op allen en een iegelyken, die vermeenen mogten eenige pretentien te hebben tegen den boedel en de nalatenschap van den alhier te lande overleden *DAVID NAMIAS DE CRASTO*, ten einde dezelve hunne pretentien uiterlyk tegen den 31 January des aanstaanden jaars 1844, by den laatst ondergeteekende intedienen; terwyl al mede diegenen, dewelke aan den overleden mogten verschuldigd zyn, worden aangemaand betaling te komen doen; zullende na dien tyd, geen acht op de nadere inteleverene vorderingen worden geslagen.

Curaçao den 17 November 1843.

LEAH NAMIAS DE CRASTO.
ISAAC NAMIAS DE CRASTO.
ISAAC NAMIAS DE CRASTO qq.
HAIM C. HENRIQUEZ qq.

TE KOOP by C. R. VAERST,

Extra fyn Hollandsch Zwart drie kwart Laken.

Curaçao den 24 November 1843.